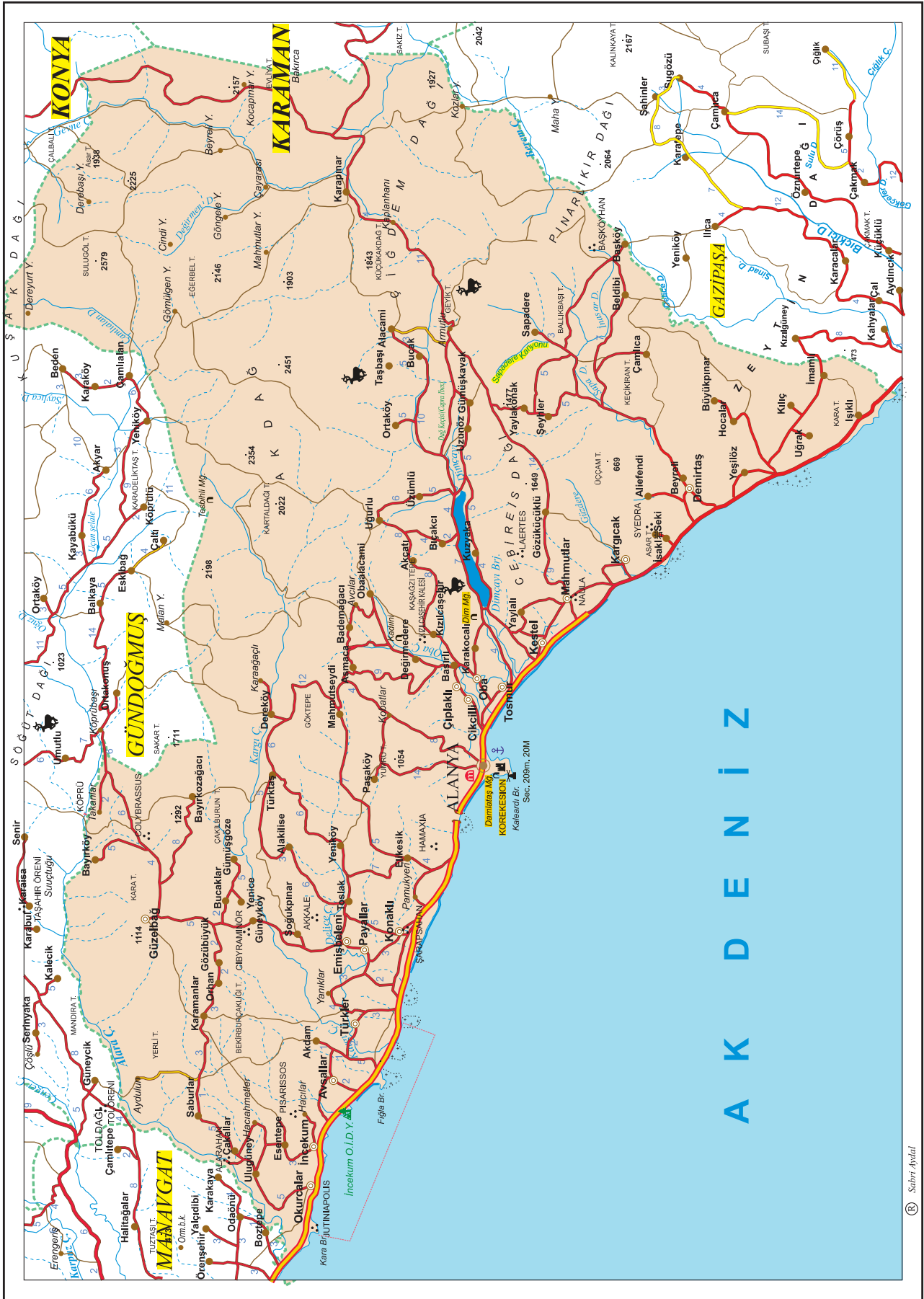

ALANYA

3. ALANYA*

1. Tarihçesi

Alanya'nın iskânı tarih öncesinden başlar. Yerli halk ile Truva savaşıdan kaçanlar kaynaşarak yöre halkını oluşturmuştur. Roma'nın ikiye bölünmesi ile Korekesyon (Alanya) Bizans İmparatorluğuna geçer. İsmi de Güzeldağ anlamına gelen Kalonoros olarak değiştirilir. Kalonoros 1220 yılında Selçuklu Sultanı Alaaddin Keykubat tarafından fethedilerek ismi sultanın ismine izafeten Alaiye olarak değiştirilir. 1292 yılında Karamaoğulları Beyliği'ne geçmiş olan Alaiye 1472 yılında Fatih devrinde Gedik Ahmet Paşa tarafından fethedilmiştir.

1935 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu büyük önder Atatürk'ün emri ile Alaiye ismi Alanya olarak değiştirilmiştir.

(Bkz.) Kitabımızın 1.Cilt, "IV-5-MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİ ANTALYASI-10.BÜYÜK SAVAŞTAN SONRA ALÂİYE" Bölümünden de ayrıntılı olarak inceleyebilirsiniz.

2. Coğrafi ve İklim Yapısı

Alanya Kuzeyinde Toros Dağları Güneyinde Akdeniz'in bulunduğu küçük bir yarımada üzerinde kurulmuştur. Alanya, 36 30' 07" - 36 36' 31" kuzey enlemi ve 31 38' 40" - 32 32' 02" doğu boylamı arasında bulunmaktadır.

Antik çağda Pamfilya ve Klikya arasındaki çizgi- de yer aldığı için pazen Pamfilya bazen de Klikya olarak anılmıştır. Alanya'nın ilk iskânı ile ilgili kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Prof. Dr. Kılınc KÖKTEN'in 1957 yılında Kent merkezine 12 km uzaklıkta yer alan Kadiini Mağarası'nda yaptığı araştırmalar, bölge tarihinin Üst Paleolitik (M.Ö.20.000,-17.000) dönemine kadar uzandığını göstermektedir. Alanya'nın ilk kez ne zaman ve kimler tarafından kurulduğu henüz bilinmemektedir. Kentin bilinen en eski adı Korakesium dur. Bizans döneminde ise Kalanoros ismi verilmiştir. 13. yy.da Anadolu Selçuklu Hükümdarlarından I. Alaaddin Keykubat'ın (1200-1237) kaleyi alması ile şehrin ismini Alaiye olarak değiştirmiştir. 1935 yılında Kenti ziyaret eden Atatürk ise Alanya adını vermiştir. (Korekesium'dan İlk kez bahseden M.Ö.4. yüzyıl antik coğrafyacılarından Scylax'dır.) Bu dönemde bölge Anadolu'nun önemli bir bölümünü istila eden Perslerin egemenliği altındadır. Daha sonra ünlü antik çağ yazarı Strabon, Piri Reis, Seyyep, İbn-i Batuta ve Evliya çelebi bölgeyi gezen seyyahlar olup eserlerinde kentten bahsetmektedirler. Yaz sıcaklığı güneş ışınlarının düşme açısına, kuraklık ise alçalıcı hava hareketlerine bağlıdır. En sıcak ay ortalaması 28-30 °C, en soğuk ay ortalaması 8-10 °C'dir. Yıllık sıcaklık ortalaması 18 °C'dir. Kar yağışı ve don olayı çok ender görülür. En fazla yağış kışın, en az yağış yazın düşer. Kışın görülen yağışlar cephesel kökenlidir. Cephesel yağışlar en fazla bu iklimde görülür. Yıllık yağış miktarı yükseltiyeye göre değişir. Ortalama 600-1000 mm arasındadır. Yağış rejimi düzensizdir.

Alanya-Kızıl Kule-(Foto:M.DÖNMEZER)

Bitki örtüsü makidir. Maki yaz kuraklığına dayanabilen; mersin, defne, kocayemiş, zeytin, zakkum, keçiboynuzu gibi kısa bodur ağaççıklardan meydana gelen bir bitki topluluğudur.

3. Nüfusu

İlçe nüfusunun 2007 genel nüfus sayımına göre toplam 226.236 kişi olduğu, bunun 91.713'ünün ilçe merkezinde, 134.523'ünün ise kasaba ve köylerde yaşadığı, 2007 sayımına göre kentteki erkek sayısının 46.237, kadın sayısının da 45.476 kişi olduğu, ilçenin 2009 yılı toplam nüfusunun da 241.451 kişi olduğu anlaşılmaktadır.

İlçede 67 köy ve 16 belde mevcuttur.

(Bkz.)- İlçenin son nüfus bilgileri ile ilgili olarak kitabımızın, "2.Cilt-VII-SOSYAL, EKONOMİK VE KÜLTÜREL YAPI-18. SOSYAL GÜVENLİK, SOSYAL HİZMETLER VE SOSYAL YAŞAM-3-SOSYAL YAŞAM-c.Antalya İli Merkez ve İlçeleri Nüfus İstatistiği" bölümünden ayrıntılı olarak faydalanılabilir.

1980'li yıllarda 30.000 insanın yaşadığı ilçede yoğun yurt içi ve yurt dışı göçler sonucu Alanya nüfusu her geçen gün artmaktadır.

Avrupa vatandaşlarının gözdesi olan şehirde büyük çoğu yaşlı ve emekli 10.000 Avrupalı yaşamaktadır.

4. Tarihi ve Görülmesi Gereken Yerler

a. Müze ve Antik Kentler

Alanya'da dört müze vardır. Bunlar Arkeoloji Müzesi, Etnografya Müzesi, İçkale Müzesi ve Atatürk Evi Müzesi'dir. Tüm müzeler, Alanya Müze Müdürlüğü'ne bağlıdır ve ücretle gezilir. Öğle tatili dışında müzeler haftanın her günü ziyarete açıktır. Alanya'nın en değerli eseri Arkeoloji Müzesi'nde sergilenen Herakles heykelidir. Limandaki Kızıl Kule, Etnografya Müzesi olarak düzenlenmiştir. Alaaddin Keykubat'ın 13. yüzyılda kenti yeniden kurarken kalenin zirvesinde sarayını yaptırdığı İçkale müze olarak ziyaret edilmektedir.

Alanya Kalesi, Kaleiçi, Süleymaniye Camii ve Kervansaray. Kızıl Kule, 33 metre yüksekliğinde kırmızı tuğladan yapılmış bu güzel altıgen Selçuklu yapı- sında bir de Etnografya müzesi vardır. Ehmedek, Alanya'yı en net görebileceğiniz yerdir.

(Bkz.) Kitabımızın 2..Cilt, "VII- SOSYAL, EKONOMİK ve KÜLTÜREL YAPI-14.KÜLTÜR VE TURİZM-B.TARİHİ YAPI-1. MÜZE VE ANTİK KENTLER" Bölümünden de ayrıntılı olarak inceleyebilirsiniz.

b. Selçuklu Tersanesi

c. Damlatış Mağarası, Ortalama Sıcaklık 22°C Ve %96 Nem Oranı.

d. Dim Mağarası, 350 Metre Uzunluğunda.

e. Dim Çayı

f. Sapadere Kanyonu

(Bkz.) Kitabımızın, "VII-14. Kültür Ve Turizm-C-Turizm- 8. Alternatif Turizm Faaliyetleri- 10. Alanya Sapadere Kanyonu" Bölümünden Ayrıntılı Olarak İnceleyebilirsiniz.

g. Fosforlu Mağara

h. Korsanlar Mağarası

i. Alanya Yaylaları

j. Andızlı Camii

k. Alanya Süleymaniye Camii

5. Turizm

Sahip olduğu tarihi ve doğal güzellikleri ile Alanya uzun 1960 yıllardan sonra turizmde dikkat çekmeye başlamıştır. O yıllarda kitle turizme henüz geçilememiş bireysel seyahat eden turistlerin uğrak yerlerinden birisi haline gelmiştir. 1970'li yıllara kadar şehrin doğu ve batı sahillerinde olmak üzere birkaç turistik motel ve 1000'i geçmeyen turistik yatağı bulunmaktaydı. 1970'li yılların ortalarından sonra yerli turizmde de bir canlanma yaşanmıştır.

ALANYA TARİHİ YERLERİ ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ							
YIL	MÜZE	ZİYARETÇİ SAYISI			GELİR (x 1000 TL)		
	YERİ	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM
2007	KALE	212.763	37.322	250.085	987.345.00	430.00	987.775.00
	KIZIL KULE	20.179	10.121	30.300	39.900.00	10.100.00	50.000.00
	MÜZE	5.568	6.199	11.767	10.362.00	4.568.00	14.930.00
	ATATÜRK EVİ	2.746	5.177	7.923	Ücretsiz	Ücretsiz	Ücretsiz
	EHMEDEK KALESİ	12.398	1.856	14.254	44.735.00	2.645.00	47.380.00
	TOPLAM	253.654	60.675	314.329	1.082.342.00	17.743.00	1.100.085.00

(Bkz.)- Müze ve Ören yerlerine ait İlçenin son istatistiki bilgileri ile ilgili olarak kitabımızın, "2.Cilt-VII-SOSYAL, EKONOMİK VE KÜLTÜREL YAPI-14.KÜLTÜR ve TURİZM-B.TARİHİ YAPI-1.MÜZE VE ANTİK KENTLER-b.Müze ve Antik Kentler İstatistiği" bölümünden ayrıntılı olarak faydalanılabilir.

Bu canlanma ilçede ev pansiyonculuğunun gelişmesine yol açmıştır. Şehirde yaşayan yerli halk oluşan talep nedeni ile kendi oturdukları dairelerde dâhil olmak üzere yaz aylarında ev pansiyonculuna yönelmişlerdir. Türkiye de 1980'li yıllarda başlayan yapısal değişiklikler ve ekonomi politikaları sonucu ve özellikle 1983 yılından sonra her alanda olduğu gibi turizm alanında da önemli gelişmeler yaşanmıştır. 1983 yılından sonra getirilen turizm teşvikleri ve serbest piyasa ekonomisine geçiş ile birlikte artan turist hareketi karşısında turizm yatırımları da büyük bir hız kazanmıştır. Yine o yıllarda başlayan kitle turizm hareketleri bölgedeki canlılığı büyük ölçüde arttırmıştır. Alanya bu yönü ile Türkiye'nin kitle turizmine ilk başlama noktası olmuştur.

2008 yılı verilerine göre Alanya'da işletme belgeli tesislerin sayısı; 60.460, Yatırım belgeli tesislerin sayısı ise; 18.197. Toplan tesis sayısı 78.657 olarak tespit edilmiştir.

2008 Ocak-Mart ayları İl geneline gelen turistlerin milletlerine göre dağılımında ilk sırada;

Almanlar (306.706)

İsrailliler (43.168)

Avustralyalılar (29.645) yer almaktadır. Fransız, Belçikalı, Norveçli, İranlı ve İspanyol turist sayısında geçen yıllara göre artık gözlenmektedir.

6. Ekonomi

Şehrin ekonomisi tamamen tarım ve turizme dayalıdır. Hizmet sektörü iyi gelişmiştir. Üretilen hizmet ve malların tamamına yakının tüketimi, çevrede bulunan turistik otellerde gerçekleşmektedir.

Akdeniz ikliminin hâkim olduğu ilçede narenciye üretimi ve seracılık çok gelişmiş tekniklerle yapılmaktadır. Anamur ve Mersin kıyılarından sonra Türkiye'de muzun yetiştiği tek yerdir. Alanya sahip olduğu iklim ve coğrafi yapısı itibarı ile pek çok ürünün bir arada yetişebildiği ender yörelerden birisidir. İlkbaharda sahil kesiminde yetişen tarım ürünlerinin ardından yaz aylarında da yayla kesimlerde üretim yapılarak yılın her mevsim ve ayında taze ürün bulabilme imkânı bulunmaktadır. Yörenin en önemli ürünlerinden birisi de muzdur. Bu konuda son yıllarda örtü altı tarımı hızla yaygınlaşmakta ve muz üretim alanları her yıl katlanarak büyümektedir. Muz ile ilgili ithalat politikaları sektörün gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Yörede son yıllarda üretimine başlanan avokado vb. tropikal meyvelerin üretimi de oldukça yaygınlaşarak devam etmektedir.

2007 Yılında meydana gelen kuraklık nedeni ile Ülkemizde olduğu gibi İlçemizde de tüm ürünlerde %10 - %30 arasında verim kayıpları meydana gelmiştir.

7. Ulaşım- Konaklama

Büyük Şehirlerden Alanya'ya direk otobüs bağlantısı bulunmaktadır.

Alanya-İstanbul arası 855 km,

Alanya-Ankara arası 690 km.dir.

Antalya Havaalanına 130km uzaklıktadır.

Konaklama;

İlçede, 2002 yılında 8 adet Beş yıldızlı, 34 adet dört yıldızlı, 92 adet üç yıldızlı, 50 adet iki yıldızlı ve 13 adet de bir yıldızlı olmak üzere toplam 197 yıldızlı otel mevcut iken 2007 yılında 30 adet beş yıldızlı, 65 adet dört yıldızlı, 71 adet üç yıldızlı, 37 adet iki yıldızlı ve 6 adet bir yıldızlı olmak üzere toplam 209 yıldızlı otele ulaşılmıştır. 2002 yılından bugüne kadar özellikle beş yıldızlı otel ve yatak sayısının dört kata yakın bir artış gösterdiği, görülmektedir. Üç yıldızlı birçok tesisin ise yıldızını yükselterek dört yıldız çıkması nedeni ile üç yıldızlı tesis sayısında bir azalma görülürken dört yıldızlı tesis sayısında ise iki kata yakın bir artış görülmektedir.

İlçeye ait Kültür ve Turizm Bakanlığı Belgeli konaklama tesisleri, (Bkz.) Kitabımızın 2.Cilt, "VII- SOSYAL, EKONOMİK ve KÜLTÜREL YAPI-14.KÜLTÜR VE TURİZM-C.TURİZM-2.Belgeli Tesisler" Bölümünden ayrıntılı olarak incelenebilir.

*Derleyen:

-Aysun ÇOBANOĞLU-Folklor Araştırmacısı

Kaynaklar:

2000 Antalya İl Yıllığı

http://tr.wikipedia.org/wiki/Alanya,_Antalya

http://www.tuik.gov.tr/jsp/duyuru/upload/adnks_Harita_TR/HaritaTR.html

Alanya Klaopatra Plajı